

Beretning om Grundtvig-Selskabets virksomhed

Ved årsmødet den 8. september 1961 i Vartov holdt bibliotekar *Jens A. Nielsen* eftermiddagens foredrag om Grundtvig og greve C. C. S. Danneskiold-Samsøe. Den indgående undersøgelse er siden trykt i Grundtvig-Studier 1961, s. 7-78, og 1962, s. 7-52. Om aftenen talte formanden, domprovst *Henning Høirup* i Vartov Kirke om »Grundtvig som forkynner« (trykt i Vartovbogen 1961, s. 53-73).

Årsmødet sendte hilsen til forstander *Ernst J. Borup*, som kort efter – den 11. september – afgik ved døden. Fra februar 1949 var han Selskabets virksomme næstformand. Som fremhævet i formandens mindeord (i Grundtvig-Studier 1961, s. 112 f.) vil Borup mindes for sin indsats ved indretningen af Grundtvig-Biblioteket i Vartov og for den praktiske organisation af Grundtvig-Selskabets daglige arbejde. Vore årsmøder og medlemsmøder fik præg af hans rolige, hjertelige og vederheftige personlighed.

Overfor professor, dr. jur. *Poul Andersen*, der ikke ønskede genvalg til styrelsen, gav formanden udtryk for Selskabets taknemmelighed for hans værdifulde medvirken ved dets oprettelse, ved udarbejdelsen af love og ved støtte overfor bevillende myndigheder. Nyvalgt til styrelsen blev docent, teol: dr: *Harry Aronson*, Lund, og universitetslektor *Jørgen Elbek*, Århus. Som revisor nyvalgte pastor *Asger Due*, København, i stedet for sekretær *Alfred Dam*.

»Grundtvig-Studier« 1961 fremkom først mod årets slutning, omtrent samtidig med *Skrifter udgivet af Grundtvig-Selskabet bind XII*, lektor *Sigurd Aa. Aarnes*: *Historieskrivning og livssyn hos Grundtvig* (Universitetsforlaget Bergen-Oslo, 1961). Denne værdifulde og heltigennem på kildeundersøgelser hvilende afhandling, som er den anden norske doktordisputats om Grundtvig, er blevet modtaget med stor interesse også i Danmark; ved forsvaret i Bergen i maj var professor, Dr. phil. *Gustav Albeck* og lektor, Dr. phil. *William Michelsen* til stede, sidstnævnte som anden opponert (oppositionen er trykt i Grundtvig-Studier 1962, s. 53-86).

Arbejdet med *Registrant over N. F. S. Grundtvigs Papirer* er fortsat, takket være bevillinger fra Statens almindelige Videnskabsfond; indtil udgangen af 1961 er anvendt 74.000 kr. (heri indbefattet publikationen af registranten), og arbejdet forventes afsluttet ved hjælp af en restbevilling på 7.134 kr. – Til udgivelsen af Grundtvig-Studier har Undervisningsministeriet ydet 2.000 kr.

Hvad *mikrofotoograferingen* af Grundtvigs manuskripter angår, er det aftalt med rigsbibliotekaren, at Det kgl. Bibliotek selv i løbet af et par år vil søge skaffet de fornødne midler til at afslutte denne både for Det kgl. Bibliotek og Selskabet magtpåliggende opgave. På styrelsens vegne takker jeg rigsbibliotekar *Palle Birkelund* og bibliotekarerne *Kåre Olsen* og *Tue Gad*, som i samarbejde med Dr. phil. *Helge Toldberg* har ledet arbejdet.

Fra biskop *C. I. Scharlings* arvinger har Grundtvig-Selskabet modtaget 200 eks. af bogen: »Grundtvig og Romantiken« (Gyldendal, 1947) som gave. Vi er taknemmelige for overdragelsen og har vedtaget, at bogen tilbydes Selskabets medlemmer for så lav en pris som 7 kr. Indtægten tilfalder *Magnus Stevns Mindefond*, som ved udgangen af 1961 havde en kapital på 3.177 kr. På museumsinspektør *Poul Ellers* bog: »N. F. S. Grundtvig-Portrætter« (1962) er opnået særpris for medlemmer.

Der indløb hilsen til årsmødet fra *The Irish Folk School Council* (der bl. a. sender irske lærere til Danmark på feriekurser) gennem vort styrelsesmedlem *Dr. Noëlle Davies*, der lige siden 1948 hvert år har udarbejdet de engelske resumeer til »Grundtvig-Studier«.

I anledning af planen om at nedlægge Udby Præstegård og henlægge Udby og Ørslev sogne til henholdsvis Sværdborg og Øster Egesborg har formanden rettet henvendelse til biskop *Schiøler* om, at Udby Præstegård bevares som præstebolig.

En brochure om Grundtvig-Selskabet, med fortegnelse over publikationer, er udsendt. Den fås frit ved henvendelse til Vartovs kontor, Farvergade 27, København K.

I anledning af 150-året for tilblivelsen af N. F. S. Grundtvigs digtning »Roskilde-Riim« henlagde Grundtvig-Selskabet årsmødet 1962 til *Roskilde*. Historisk Samfund for Københavns Amt, hvis formand er Roskildes historiker, direktør *Arthur Fang*, deltog i tilrettelægningen og gennemførelsen af det indledende møde i Roskilde Domkirke om aftenen den 5. september, hvor over 100 af de to foreningers medlemmer var mødt. Formanden bød velkommen, og domkirkens historiker, *dr. J. O. Arhning*, ledte ypperligt omvisningen, i samarbejde med *dr. William Michelsen*, som på de rette steder foredrog højdepunkter af Grundtvigs digt.

Ved otte-tiden var man nået op i Riddersalen over Hellig Tre Kongers Kapel, der ligesom i 1812 kun var sparsomt oplyst af levende lys. Her talte *dr. Michelsen* om »Roskilde-Riim«, ud fra undersøgelser af den ældste, aldrig trykte tekst, hvoraf et sammenhængende uddrag blev oplæst af professor, *dr. Gustav Albeck*. Denne vellykkede »gentagelse« af Grundtvigs bekendte fremførelse af digtet for landemødet (skildret af *Daniel P. Smith*, hvis erindringer herom er udgivet i *Fra Københavns Amt* 1954, s. 49 f.) kan man nu få et godt indtryk af, idet *dr. Michelsen* har besørget såvel Grundtvigs tekst som de indledende foredrag udgivet i *Fra Københavns Amt* 1962, s. 3-38. Grundtvig-Selskabet takker såvel Historisk Samfund for Københavns Amt samt domprovst, *dr. Østergaard Nielsen* og domkirkeværgen, udskrivningschef *Madsen* for velvillig bistand til genoplivelsen af den historiske aften under de bedst mulige vilkår.

Torsdag den 6. september talte *dr. Sigurd Aa. Aarnes*, Bergen, i Riddersalen om »Historieskrivning og livssyn hos den unge Grundtvig«. Efter at formanden havde takket *dr. Aarnes* for hans indsats i Grundtvig-forskningen, holdtes årsmødet med biskop *Øllgaard* som dirigent. Det vedtoges at forhøje

kontingentet til 14 kr., for studenter dog kun til 8 kr. Dr. *Aarnes* nyvalgtes til styrelsen. På udflugten til Odsherred, hvori et halvt hundrede deltog, bedede man på opturen i Gundestrup Færgetro. Ved Odden Kirke blev vi modtaget af sognepræst *Petri*, og dr. *Albeck* talte ved mindesmærket med Grundtvigs indskrift over de faldne i slaget ved Sjællands Odde 1808. I kirken fortalte formanden om Johan Grundtvigs gerning i Odden Sogn fra 1766 til 1776. Hjemturen gik over Nykøbing (Mindetavlen for slægten Grundtvig) og Annebjerggård til Egebjerg, hvor sognepræst *Bjerager* og frue med stor gæstfrihed bød deltagerne til kaffebordene. I Egebjerg Kirke talte formanden om Grundtvigs moder, og derefter gik man til barndomshjemmet, Egebjerggård med Niels Skovgaards mindesten (hugget af Niels Larsen Stevns), og ejerinden, fru *Andersen*, bød deltagerne indenfor i det gamle stuehus fra 1680.

Omkring 1. oktober udkom, under redaktion af dr. *Albeck*, Grundtvig-Studier 1962 – den femtende årgang. Samtidig udgik forudbestillingstilbud på *Erica Simon*: De l'Union culturelle du Nord (fransk oversættelse med kommentar af Grundtvigs »Om Nordens videnskabelige Forening«. G. E. C. Gad, 1962), *Erik Heinemeier*: Grundtvigs menneskesyn (H. Hirschsprung, 1962) og *Joakim Skovgaard*: Minder fra barndom og ungdom, udgivet af *Henning Høirup* (Skovgaard-Museet, Viborg, 1962).

I oktober udsendte Selskabet i samarbejde med Det danske Sprog- og Litteraturselskab tre bind af *Registrant over N. F. S. Grundtvigs Papirer*, nemlig bd. XXIII (fascikel 400–405), bd. XXV (fasc. 483–514) og bd. XXVI (fasc. 515–565 og andre samlinger). Senere fulgte bd. XXVII (Andre Samlinger) og med bd. XXVIII (Andre samlinger), udsendt i februar 1963, var arbejdet med registreringen af de i Grundtvig-arkivet og andre samlinger i Det kgl. Bibliotek foreliggende Grundtvig-manuskripter ført til ende. Det omfattende værk vil blive afsluttet med et eller to bind indeholdende emne- og personregistre til registranten; disse forventes udsendt i foråret 1964.

I 1962 har Grundtvig-Selskabet som de foregående år modtaget 2.000 kr. i tilskud til udgivelsen af Grundtvig-Studier fra Undervisningsministeriet og derudover yderligere 2.000 kr. fra Carlsen-Langes Legatstiftelse samt – som engangsbevilling – et tilskud fra Kirkeligt Samfund på 2.000 kr. – Magnus Stevns Mindefond havde ved udgangen af 1962 en kapital på 3.709 kr.

Selskabet har i årets løb ydet bistand bl. a. til pastor *Young Whan Kim*, Seoul, Korea, der har udgivet to skrifter om Grundtvig og Danmark i sit hjemland, og nu, under studier i Danmark, har forberedt en folkelig koreansk sangbog med oversættelser af salmer og sange især af Grundtvig. Selskabets sekretær, pastor *Valdemar Nielsen*, har rådgivet med udvalget.

Henning Høirup.